

Voorstel toekomstplan Oostelijk Havengebied

opgesteld door Marijke Krabbenbos
23 maart 2018

Aanleiding

Er is in Amsterdam grote bestuurlijke behoefte om de ontwikkeling van stedelijke gebieden in samenspraak, of zelfs in een vorm van co-creatie te doen met bewoners. De invulling daarvan hangt nu in hoge mate af van toevallige omstandigheden. Soms is een concrete gebeurtenis in een buurt aanleiding tot een co-creatie proces. In het OHG is reeds enkele jaren de Buurtcoöperatie actief, worden en vele initiatieven van bewoners geboren en ontwikkeld en in 2017 zijn losse ideeën bij bewoners opgehaald voor het gemeentelijke gebiedsplan. Er is geen toekomstplan voor de buurt, er is geen samenhang tussen de ideeën.

De Buurtcoöperatie OHG heeft daarom het idee opgevat om een gemeenschappelijk toekomstbeeld voor de buurt te gaan ontwikkelen met bewoners en ondernemers. Hoe zou het leven, de buurt, de bevolkings-samenstelling, het voorzieningenniveau en de milieukwaliteit er op een wat langere termijn uit moeten zien? Kunnen we onze plannen en ideeën inbedden in een soort collectieve horizon waarvan bewoners zeggen: “dat is waar we aan gaan werken, dat is ons programma, ons gezamenlijk streven”?

Er zijn verschillende voorbeelden van zulke toekomstplannen. Denk aan Burgertop, G1000, Toekomst-werkplaats. In alle gevallen gaat een grote groep bewoners en ondernemers, en liefst ook ambtenaren, met elkaar in gesprek en aan de slag om met elkaar een collectief programma voor de toekomst te maken. Voor dit idee is geld aangevraagd in het Gebiedsplan 2018 om het proces op te gaan starten in 2018. Deze aanvraag is toegekend en er is een projectleider aangesteld.

Gewenste resultaten

Het resultaat van dit proces is dat de bewoners van het OHG initiatief en verantwoordelijkheid nemen voor hun buurt; verantwoordelijkheid voor wat zij belangrijk vinden voor het leven, werken en wonen in het OHG. Eind 2019 ligt er een toekomstplan voor OHG 2025. Dit plan bestaat uit doelstellingen en concrete en samenhangende ideeën die het leven in de buurt prettiger, veiliger en duurzamer maken.

De doelstellingen van de projectleider van dit project voor 2017 zijn:

- Het proces van co-creatie opstarten
- Zorgen dat er een vorm gekozen wordt
- Een planning maken
- Bewoners activeren en werkgroepen starten die aan de slag gaan
- Deze werkgroepen monitoren
- Overleg met kerngroep en buurtcoöperatie
- Toewerken naar een te toetsen plan in juli 2019.

Fasering

Ik stel voor het proces op te knippen in vijf verschillende fasen.

Fase 1: Voorbereiding (maart – juni 2018)

Deze fase start op 12 maart met een kick-off bijeenkomst met een eerste groep geïnteresseerde bewoners. Aan het eind van deze fase moet er antwoord zijn op de volgende vragen:

Wat gaan we precies doen?
Wat is de grote *why*?
Wat is het doel van het plan?
Welk proces kiezen we?
Wie doet er wat?
Wat wordt de rol van de gemeente?
Op basis van welke criteria, randvoorwaarden en principes gaan we werken?
Hoe gaan we het project noemen?
Communicatie-uitingen laten opstellen

Werkvorm:

Met de input van de open discussie-avond op 12 maart gaat een kleine kerngroep aan de slag om het proces uit te werken. Er wordt een online tool geselecteerd en ingericht.

Benodigde expertise:

Enthousiasme, procesbegeleiding, van groots naar concreet, verwachtingsmanagement

Fase 2: Onderzoeken (juni – november 2018)

Deze fase start met een lezing van Jeroen Slot van O+S.
Aan het eind van deze fase moet er antwoord zijn op de volgende vragen:
Wat speelt er in de buurt? Nu en in de komende 7 jaar?
Wat zijn de ontwikkelingen, de uitdagingen, de dromen en de wensen?

Werkvorm:

Op themaniveau en op eilandniveau gaan bewoners verkennende gesprekken voeren met elkaar. En desk research doen. De eerste ideeën worden on-line vastgelegd.

Benodigde expertise:

Gespreksleiding, onderzoek, promotie, werving, aanjagen

Fase 3: Ontwikkelen (november 2018 – april 2019)

In deze fase gaan we actief op zoek naar gemeenschappelijke doelstellingen. De gesprekken zijn constructief en creatief van aard. Er zullen enkele grotere bijeenkomsten georganiseerd worden, waar bewoners hun ideeën kunnen inbrengen en waar ze met ambtenaren in gesprek kunnen gaan.

Werkvorm:

Enkele grotere en goed voorbereide bijeenkomsten, liefst met ambtenaren. Creatieve en interactieve werkvormen.
De doelstellingen en ideeën worden on-line vastgelegd.

Benodigde expertise:

Organisatie, procesbegeleiding, gespreksleiding, contact met gemeente, vastlegging

Fase 4: Toetsen (april – juli 2019)

Op het Eesterfestival in 2019 zal het voorlopige eindresultaat gepresenteerd worden en zal het getoetst worden aan de bewoners.

Werkvorm:

De trekkers bereiden voor zodat de doelstellingen en de ideeën op een uitnodigende manier en tijdens een aantrekkelijk programma worden gepresenteerd tijdens het festival. De feedback wordt opgehaald en vastgelegd.

Benodigde expertise:

Vormgeving, procesfacilitatie, presentatie, organisatie

Fase 5: Definitief plan maken (juli – december 2019)

In deze fase wordt de feedback van de bewoners die tijdens het Eesterfestival en ook online is verkregen verwerkt in de definitieve plan. Het plan wordt in een definitieve vorm gegoten en gepresenteerd aan bewoners en gemeente.

Het plan is af, het project wordt afgerond.

Het plan wordt hopelijk door de gemeente erkend en overgenomen.

Werkvorm:

De kerngroep gaat het verslag maken, vorm nader te bepalen.

Benodigde expertise:

Tekst en beeldredactie, vormgeving, planning en coördinatie

Inspiratie

De volgende sites en tools hebben ter inspiratie gediend

<https://www.dekoers.nl/logboek/de-vier-basisprincipes-van-burgerparticipatie/>

<https://g1000.nu/>

<http://g250buurttopdepijp.nl/>

<http://burgertop-amsterdam.nl/>

<https://www.citychallenges.nl/>

<https://www.civocracy.org/>

Rollen

We onderscheiden voor dit project de volgende rollen

Organisatie en projectleiding: Marijke Krabbenbos

Kerngroep: Meta de Vries, Jos van der Lans, Liesbeth, Richard ??

Meedenkers: zo veel mogelijk

Thema-eigenaren: nader te bepalen

Eiland-coördinatoren: nader te bepalen

Ideeën uit de kick-off op 12 maart:

Tijdens de kick-off op 12 maart kwamen de volgende ideeën naar voren:

- Kerngroep: Meta, Jos, Marijke en Liesbeth? De anderen aanwezig zijn erg druk..
- Iets doen met de grote woongebouwen in onze buurt?
- De VVE's betrekken bij het proces?
- Buurtdenktanks vormen?
- Een matrix maken van onderwerpen en straten/eilanden/gebouwen

- We willen werken met mensen die willen (dus geen loting), maar wel zo breed mogelijk uitnodigen
- Zowel kleine, korte termijn ideeën als dromen moeten een plek krijgen
- We willen een opdracht van een van de nieuwe bestuurders
- Er zijn al meerdere visies, zoals de Watervisie 2040
- Gerda en Truus willen wel wat onderzoek doen
- In april weer samen komen, in juni de lezing met O+S
- We kunnen met verschillende “brillen” naar onze buurt kijken. De gebouwen-bril, de kinder-bril, de jeugd-bril, de openbare ruimte-bril, de duurzame bril, de winkeliersbril, de waterbril

Op korte termijn nodig:

- Een enthousiaste kerngroep (in de maak)
- Een goede naam (Marijke doet voorstellen, april-avond beslissen)
- Vragen voor de O+S man
- Een online plek waar we info kunnen delen (regelt Marijke)